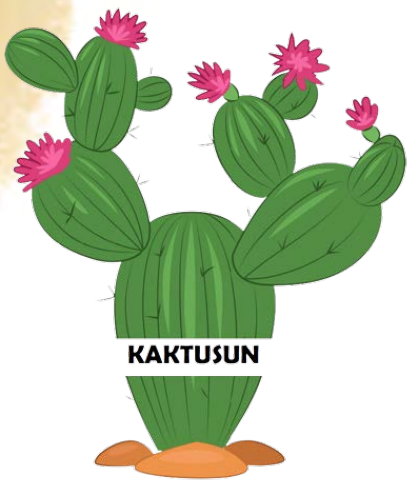
PİKOLO İLE FELSEFE ÖĞRENİYORUM

Bu Adil Değil!

MICHEL PIQUEMAL - THOMAS BAAS

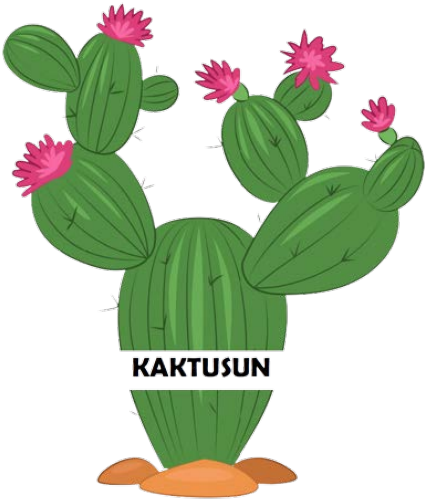
ODTÜ YAYINCILIK

PİKOLO İLE FELSEFE ÖĞRENİYORUM

Bu Adil Değil!

MICHEL PIQUEMAL - THOMAS BAAS

Küçükler de Büyük Düşünceler Üretebilir!

Pikolo kızgın, çünkü kendisine karşı adil davranılmadığını düşünüyor. Niçin tek başına sokağa çıkıp oynayamıyor? Neden çikolataların tamamını yeme hakkı yok? Neden her istediğinin yapılmasına izin verilmiyor? Yoksa onu sevmiyorlar mı?

• • •

Günlük yaşamımız küçük, gülümsetici öykülerle doludur.
Bu öykülere doğru bir bakış bizi felsefi sorulara ve
birbirinden şaşırtıcı yanıtlara götürebilir.
Kitabın ikinci kısmındaki Pikolo'nun Felsefe Atölyesi'nde,
felsefi düşünme eylemi çeşitli oyun ve etkinliklerle devam ettiriliyor.

6 yaş ve üzeri çocuklar için hazırlanmış Pikolo ile Felsefe Öğreniyorum serisi çocukların bir yandan küçük yaşta düşünme becerileri edinmelerini sağlarken bir yandan da Pikolo'nun sorularla ve çözümlerle dolu dünyasında okurları tatlı bir yolculuğa çıkarıyor.

ISBN 978-605-5164-48-5
9 786055 164485
₺10

ODTÜ YAYINCILIK
odtuyayincilik.com.tr

Bu Adil Değil!

C'est Pas Juste
© 2011 Albin Michel Jeunesse

Bu Adil Değil!

Yazan: Michel Piquemal
Thomas Baas

ISBN: 978-605-5164-48-5

© Tüm yayın hakları **ODTÜ** Geliştirme Vakfı **Yayıncılık ve İletişim A.Ş.**'nindir. Yayıncının izni olmaksızın, hiçbir biçimde ve hiçbir yolla, bu kitabın içeriğinin bir bölümü ya da tümü yeniden üretilemez ve dağıtılamaz.

Yayın Yönetmeni
İlhami BUĞDAYCI

Çevirmen
Selin ÇAKAR

Grafik Uygulama
Emrullah ÖZ

5. Basım Eylül 2017
Başak Mat. Tan. Hiz. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.
Anadolu Bulvarı 5/15 Gimat - ANKARA
Tel: (312) 397 16 17 Faks: (312) 397 03 07
Sertifika No: 12689

ODTÜ Geliştirme Vakfı **Yayıncılık ve İletişim A.Ş.**
Öveçler 1042. Cadde 57/1 Çankaya-ANKARA
Tel: (312) 480 15 97 - 480 15 98
Faks: (312) 480 15 99
Sertifika no: 15723
İnternet: www.odtuyayincilik.com.tr

PİKOLO İLE FELSEFE ÖĞRENİYORUM

Bu Adil Değil!

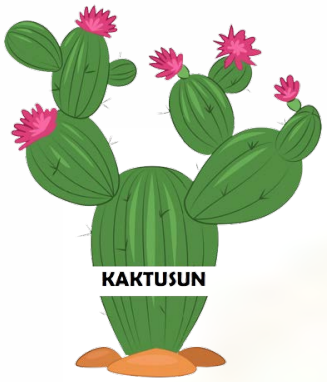
MICHEL PIQUEMAL - THOMAS BAAS

ODTÜ YAYINCILIK

“Bu adil değil! Bu adil değil! Bu adil değil!”
Pikolo o gün böyle söylenip duruyordu. Arkadaşı Leon ile dışarıda top oynamaya bayılırdı. Fakat Leon o gün dışarı çıkamamıştı. Gizlice bir kutu dolusu bayram çikolatasını yediğinden cezalıydı.

Pikolo birdenbire salona doğru hızla koştu ve babasının önünde durup inatçı inatçı bağırmaya başladı:
—Bu adil değil! Bu adil değil! Bu adil değil!

Babası şaşırarak sordu:

—Hımm… Adil olmayan ne Pikolo?

—Hiçbir şey… Hiçbir şey adil değil!

—Ne mesela?

—Tek başıma sokağa çıkıp top oynamaya iznim yok. Bu adil değil!...

Koca bir kutu çikolatayı yemeye iznim yok. Bu adil değil!
Geceleri televizyon seyretmeye iznim yok. Bu adil değil!

—Peki, bunların sana neden yasak olduğunu biliyor musun?

—Ben sıkıntıdan patlayayım diye!

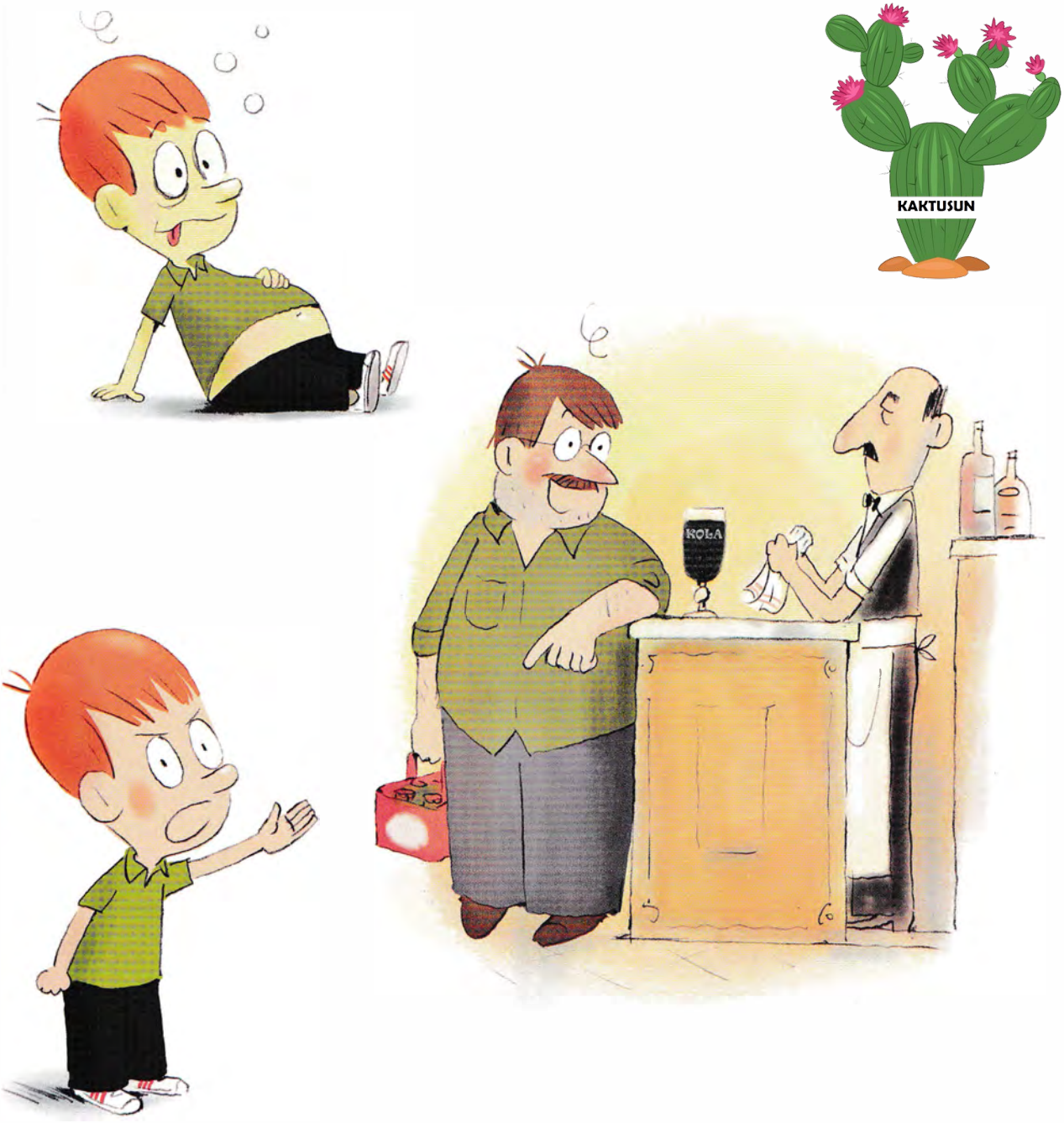
Babası, üzülerek derin bir nefes aldı:

—Yani annen ve benim, senin canını sıkmayı kafamıza koyduğumuzu düşünüyorsun?

Babası böyle söyleyince Pikolo biraz düşündü. Yüzüne gülümseme geldi. Annesi ve babasının onun canını sıkmayı hiç istemediğini çok iyi biliyordu.

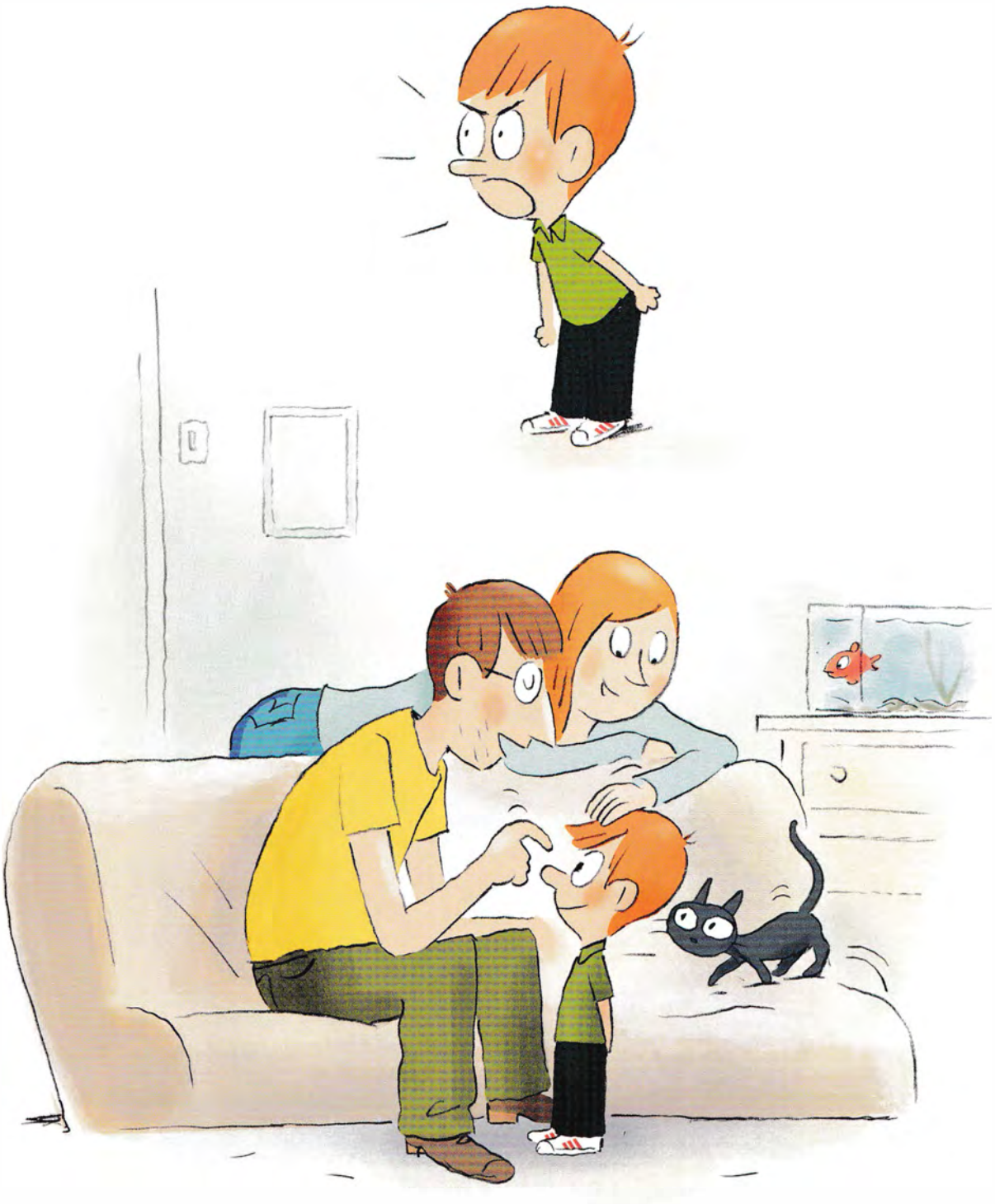
—Düşün bakalım, dedi babası. Bütün çikolataları yiyip bütün gece televizyon seyretsen ne olurdu?

—Belki hasta olurdum!... Evet ama en azından mutlu bir hasta olurdum!!! Neden Tonton Roger litrelerce kola içiyor ve ona hiçbir şey söylemiyorsunuz?! Onun da hasta olacağını pekâlâ biliyorsunuz!
Bu adil değil! Bu adil değil! Bu adil değil!

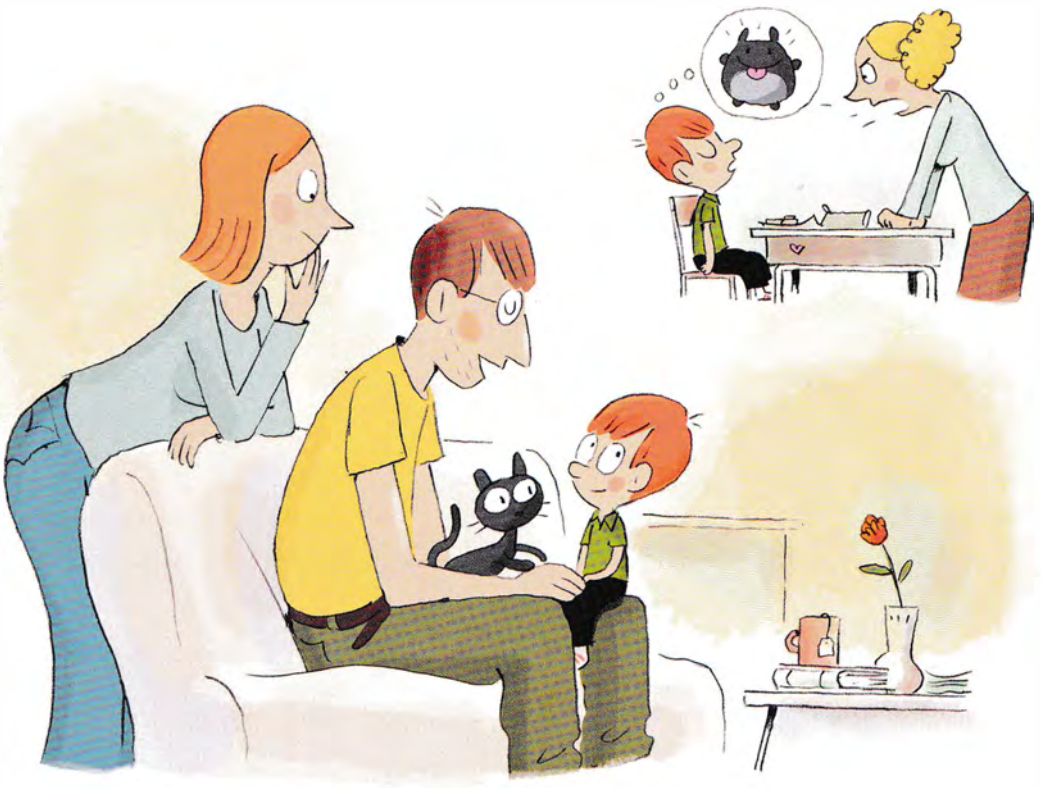
—Haklısın! Tonton Roger'e bu kadar çok kola içmemesini söylemeliyiz. Ama o bir yetişkin. Kendi kararlarını kendisi verebilir. Sana gelince, sen daha bir çocuksun… ve ebeveyn olarak bizim görevimiz seni korumak. Senin hastalanmanı istemeyiz!

—Neden peki? diye homurdandı Pikolo.

—Çünkü seni seviyoruz Pikolo'cum… ve sen hâlâ küçüksün…

Tek başına karar veremeyeceğin şeyler var. Bu nedenle, gözetim altında olmadan sokağa top oynamaya çıkmanı istemiyoruz, çünkü bir araba sana çarpabilir. Bütün gece televizyon seyretmeni istemiyoruz, çünkü ertesi gün okulda uyuklayıp derslerinden hiçbir şey öğrenemeyebilirsin… Çünkü seni seviyoruz Pikolo!

Pikolo'nun aklında hâlâ sorular vardı.
—Peki ya büyüdüğümde, hepsini yapmaya iznim olacak mı?
—Hayır Pikolo, bir yetişkinin bile her şeyi yapmaya izni yoktur! diyerek yanıtladı annesi.
—O zaman ne anladım ben büyümekten! Bu adil değil!
Bu adil değil! Bu adil değil!
Büyüdüğümüzde neden her istediğimizi yapamıyoruz?

—Çünkü bu dünyada tek başımıza yaşamıyoruz! Gece yarısı sokak ortasında gürültü yapmaya hakkımız yok, çünkü uyuyan insanlar olabilir. Yollarda deli gibi araba kullanmaya hakkımız yok, çünkü bir kazaya neden olabiliriz…

Hoşuna gitmeyen bir sıra arkadaşını rahatsız etmeye hakkın yok, çünkü…

—Ama ya canımı sıkıyorsa, niçin onu pataklamaya hakkım yok? Bu adil değil, diyerek öfkelendi Pikolo.

—Çünkü sen onun canını sıktığında, onun da seni pataklamaya hakkı yok!

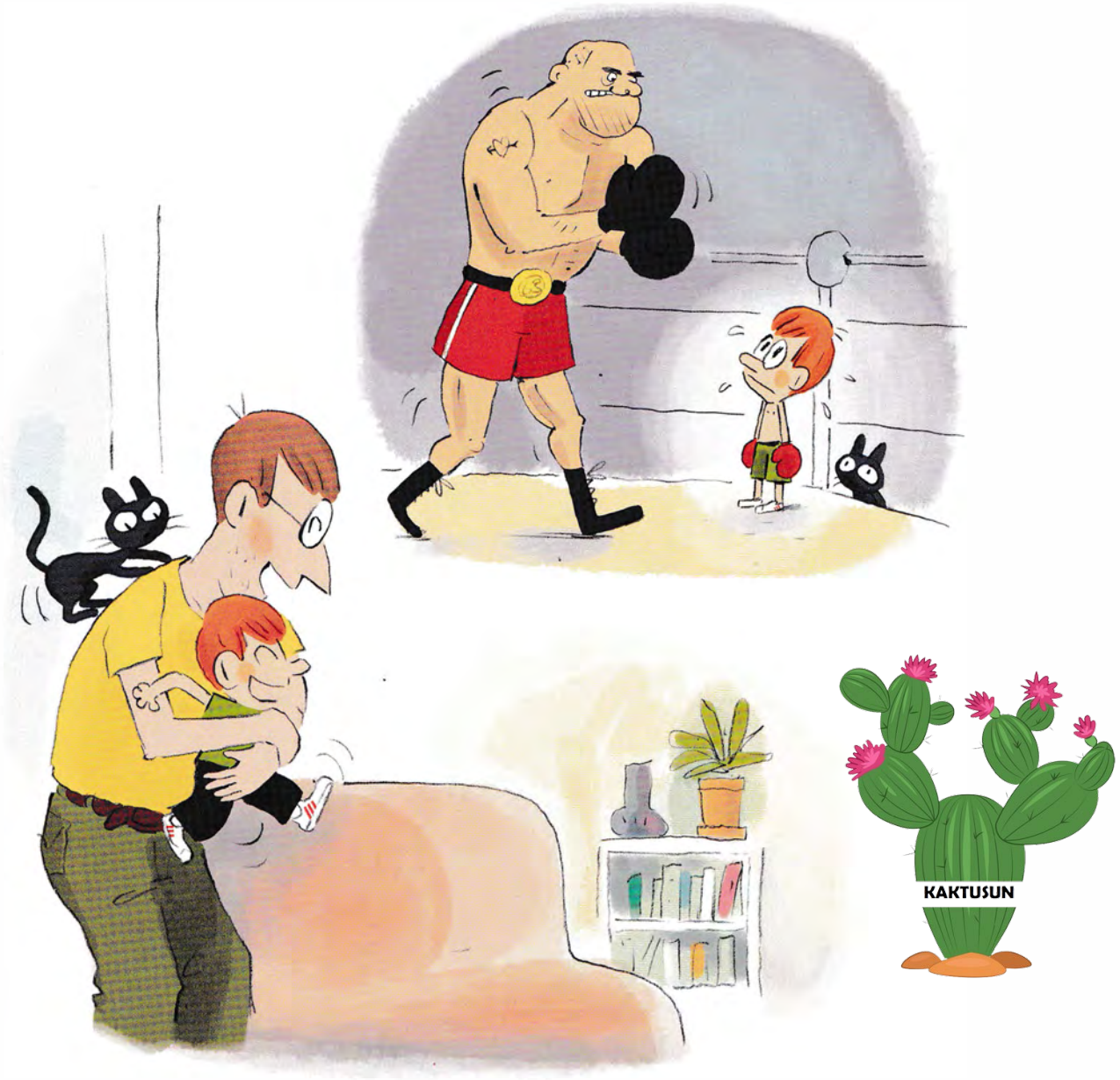

Babası birden ayağa kalktı ve Pikolo'ya karşı yumruklarını kaldırdı.

—Söyle bakalım Pikolo, sağlam bir yumruğun seni alt etmesini ister misin?

Pikolo babasının omzuna zıpladı ve küçük yumruklarıyla ona vurmaya çalıştı.

Fakat babası onu alt edecek kadar hızlıydı.
Pikolo artık dövüşemiyordu:
—Pes ettim, pes! diye haykırdı.
—Önce soruma cevap ver bakalım. Sağlam bir yumruğun seni alt etmesini ister misin?
—Hımm şey… hayır, sanmıyorum, diye yanıtladı Pikolo.

Babası da o zaman onu yere indirdi.

—Şimdi oynamaya gidebilirsin!

—Evet ama hâlâ bir sorum var: Bir yetişkinin küçük oğluyla top oynamaya izni var mı?

—Elbette… dedi babası gülerek.

—Bu Pikolo'nun babasıysa bile mi?

Bu sefer babası anladı:

—Topunu al getir bakalım, birlikte sahaya gidip maç yapalım.

—Oooo! dedi Pikolo. İşte istediğim bu! İşte adil olan bu, işte bu!

PİKOLO'NUN FELSEFE ATÖLYESİ

Düşünce Taneciği

EBEVEYNLER, ÖĞRETMENLER VE EĞİTİMCİLERE YÖNELİK

Büyümek toplumsal hayatı, haklarımızı ve ödevlerimizi öğrenmek demektir. Hayatını öncelikli olarak kendi "mutluluk ilkesiyle" şekillendiren bir çocuğun, ona öğretilmeye çalışılan kuralları kabul etmesi pek de kolay değildir: Alt kat komşusunu rahatsız edecek olsa da çılgın gibi zıplamak eğlenceliyken, bundan neden yoksun kalsın ki? Ve eğer televizyon seyretmek onu mutlu ediyorsa, neden belli bir saatte uyumak zorunda ki?

Yalnız eğitmenlerin değil, aynı zamanda biz ebeveynlerin de eğitici rolü hayattaki kuralların, yasakların ve kanunların onun canını sıkmak için yapılmadığını, fakat içinde yaşadığı toplumda uyum içerisinde yaşaması için çeşitli düzeylerde onun sağlığını, güvenliğini ve huzurunu sağladığını anlamasını sağlayabilir. Kanunlar belki ona çok karmaşık gelebilir. Fakat etrafında uygulanan bir sürü düzenleme ve yasa var. Eğer elimizde bir çift makasla koşmamız yasaksa, bu yaralanmaktan ya da etrafımızdaki arkadaşlarımızı yaralamaktan kaçınmamız içindir. Bunu mutlaka anlayacaktır. Bununla beraber çocuklar ebeveynlerin kendi koydukları kurallara uymadıklarını da hızlıca fark edecek ve sokaktaki trafik canavarlarını ya da çok yemekten, içki veya sigara içmekten hastalananların örneklerini unutmayacaklardır. Bu noktada sözlerimizi doğrulamak oldukça zorlaşacaktır. En iyi eğitim, hiç şüphesiz söyleyerek değil, örnek olarak yapılandır. Ahlak derslerini çeşitlendirdikçe, kendi yaşantımızdaki, ailemizdeki ve toplumumuzdaki kurallara uymaya çalışmalıyız!

Bununla birlikte, örnek olmak için yine de saat 8'de uyumak için yatağa gitmek zorunda değiliz! Çocuklar ebeveynlerin hayatlarını düzenleyen kuralların kendilerininkinden farklı olduğunu da aynı şekilde öğrenmek zorunda. Çünkü bizlerin farklı yaşam şekilleri ve ihtiyaçları var. Böylesi daha adil ve tartışmasız!

KONUYLA İLGİLİ FELSEFİ TEMALAR:

İstek, ihtiyaç, kanun, hak, ebeveyn otoritesi, adaletsizlik, statü farklılığı, çocuğun güvenliği…

PİKOLO'NUN OYUNLARI

HER BİR İŞARETİN HANGİ ANLAMA GELDİĞİNİ SÖYLEYEBİLİR MİSİN? HANGİLERİ BAŞKALARININ HAYATINA ZARAR VERMEKTEDİR?

Ateş Yakmak Yasaktır!

Sigara İçmek Yasaktır!

Suda Yüzmek Yasaktır!

Burun Karıştırmak Yasaktır!

Elektrik Prizlerine ve Kablolara Dokunmak Yasaktır!

Bariyerleri Aşmak Yasaktır!

Yetişkinler için not:
Bu oyun yasaklar hiyerarşisinin gerekliliği konusunu ele almaktadır. Gerçek risklere bağlı yasalar ve basit uyum yasalarından oluşan diğer yasalar (burun karıştırmak vb.) vardır. Çocuklar, bu oyunla birlikte, onlar için bir uyarı levhası ya da düzenleme yapılmasına gerek duymadan bazı şeylerin yapılmamasının daha iyi olduğunu anlayabilir ve böylece gözlerinin önünde bir uyarı levhası görmelerine gerek kalmadan kendilerini sorumlu hissedebilirler.

AŞAĞIDAKİ İFADELERİ 2 GRUBA AYIRALIM: OKULDA İZİN VERİLEN ŞEYLER / OKULDA İZİN VERİLMEYEN ŞEYLER

Parmak kaldırmak

Sınıfta bağırmak

Kâğıtları çöp kutusuna atmak

Koridorlarda koşmak

Sıra arkadaşından kopya çekmek

Okuldan tek başına çıkmak ve eve gelmek

Sır tutmak

GÜLMEK

Sınıfta zıplamak

Öğretmeni dinlemek

Birçok yeni şey öğrenmek

Sınıfta ağlamak

Arkadaş edinmek

Tebeşirleri ezmek

Sıraların üzerine çıkmak

Arkadaşını çimdiklemek ve saçını çekmek

OYUNCAKLARINI HAVAYA ATMAK

Yetişkinler için not:
Bu oyun, bu yasakların neden olduğu konusunda bir tartışma başlatabilir: Tebeşirleri ezmemeliyiz, çünkü etrafı pisletebilir; koridorlarda koşmamalıyız, çünkü küçük arkadaşlarımıza çarpabiliriz vb. Ama aynı zamanda bazı şeylerin derecesi hakkında da düşünmelerini sağlamalıyız. Sınıfta gülmek elbette yasak değildir; ama hiç durmadan bağıra çağıra gülmek sınıfın huzurunu bozabilir…

SORULARLA DÜŞÜNELİM

BİRAZ DA SİZ BİZE ANLATIN...

Annen ve baban seni en son ne zaman azarladı?
Niçin kızdıklarını anladın mı?

Okulda neyi adaletsiz buluyorsun?
Sokakta?
Alışveriş merkezinde?

Yapmak istediğin ama anne ve babanın sana yasakladığı neler var?
Pikolo gibi geceleri televizyon izlemek mi mesela?

Kurallara ya da düzenlemelere uymayan arkadaşların var mı? Sınıfta, bahçede, parkta? Bununla ilgili ne düşünüyorsun?

Severek uyduğun kurallar neler?

Hayatında, bize önermek isteyeceğin 3 yeni kural neler?

SENCE, BÜYÜDÜĞÜNDE BİLE HER ŞEYİ YAPMAYA NEDEN İZNİN YOK?

DAHA FAZLA ÖĞRENELİM

NİÇİN ANNE VE BABALAR ÇOK ŞEKER YEMEYE İZİN VERMİYOR?

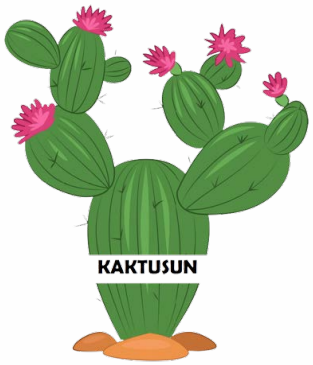

Bunu anlamak pek de kolay değil, çünkü tatlılar, bonbonlar, çikolatalar gerçekten çok lezzetli. Peki neden onları tüketmenize bir sınırlama getiriyorlar?

Çok basit. Çünkü yüksek oranda rafine şeker (doğal meyvelerinkinden farklı bir şeker) tüketmek sağlığın düşmanı. Diş çürüklerine, aşırı kilo almaya ve kimi zaman da diyabet gibi çok ciddi rahatsızlıklara neden oluyor. Yüksek oranda şeker tüketmek aynı zamanda siz çocukları daha sinirli, kızgın ve öfkeli yapıyor. Bu yüzden onlardan bol miktarda tüketmemek gerek. Özellikle televizyonda sürekli reklamı yapılan bazı yiyecekler yüksek miktarda rafine şeker barındırıyor. Bir kutu kolada örneğin, yaklaşık 6 tane kesme şeker var. Bu oldukça fazla! Patlamış mısır ve dondurma da aynı şekilde, oldukça şeker içeriyor.

Elbette, zaman zaman onlardan yiyebilirsiniz. Ama sürekli yemek olmaz, çünkü o zaman sağlığınızı tehlikeye sokmuş olursunuz. Anne ve babalarınız da, sizin iyiliğinizi düşündüklerinden, bu ürünleri tüketmenizi genelde yasaklıyorlar.

AKŞAM SAAT 7 YA DA 8'DE UYUMAK ZORUNDA OLMAK ADALETSİZLİK Mİ?

Çocukların uykuya oldukça ihtiyacı vardır. 6 aylıktan küçük çocuklar zinde kalabilmek için 12 saat uyumak zorundadır. 6 aylıktan itibaren 11 saat uyku yeterlidir. Yetişkinler ise 7 ile 9 saat arasındaki uykuyla yetinebilirler. Bu nedenle erkenden uyuma kuralı anne ve babalar için geçerli değildir.

Uyku esnasında vücudumuz büyümemiz için gerekli olan hormonları salgılar. Beynimiz de gelişebilmek için uykudan faydalanır. İşte bu yüzden çocuklar, ebeveynleri daha geç yatsa da erkenden uyumalıdırlar.

